

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 24. september 2024
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Aida Sharzad Asr
Sagsnr.: 2024-12176
Dok.: 3446141

UDKAST TIL TALE

Til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål BG fra Folketingets Retsudvalg

Samrådsspørgsmål BG:

Vil ministeren redegøre for stigningen i svenske borgere, der er anholdt for kriminalitet i Danmark, siden regeringen fjernede grænsekontrollen i 2023, og vil ministeren kommentere på Ekstrabladets dokumentation af manglen på grænsekontrol mellem Danmark og Sverige pr. dags dato? Vil ministeren desuden bekræfte og kommentere på, at Dansk Folkeparti allerede i 2023 advarede regeringen om situationen i Sverige og risikoen ved at fjerne den grænsekontrol mod Sverige? Der henvises til artiklen "Hummelgaards usynlige kontrol: Blev ikke tjekket", eb.dk, den 18. august 2024.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

[Indledning]

Tak for ordet og tak for spørgsmålet.

Jeg vil gerne indlede med at slå helt fast, at jeg ser med meget stor alvor på de voldsomme episoder, vi har været vidne til denne sommer, hvor flere unge personer er rejst fra Sverige til Danmark for at begå alvorlig personfarlig kriminalitet.

Situationen bliver ikke bedre af, at de brutale forbrydelser bliver lagt ud som jobopslag på digitale tjenester.

Det siger sig selv: Det er fuldstændig uacceptabelt og dybt bekymrende. Derfor har vi også fra regeringens og politiets side allerede indført flere tiltag for at styrke indsatsen mod den type kriminalitet. Det vender jeg tilbage til.

[Antal sigtelser rejst over for svenskere]

Der spørges i samrådsspørgsmålet først til en redegørelse for stigningen i svenske borgere, der er anholdt for kriminalitet i Danmark, siden grænsekontrollen mod Sverige ophørte i maj 2023.

Jeg har i den forbindelse bedt Rigspolitiet om at levere oplysninger om omfanget af kriminalitet begået af svenske statsborgere uden fast bopæl i Danmark.

Jeg kan på den baggrund helt overordnet oplyse, at der i 2021 blev rejst 241 sigtelser, mens antallet var 412 i 2022 (et år med grænsekontrol), 406 i 2023 (som var det år kontrollen blev ophævet), og 376 pr. august 2024.

I den forbindelse vil jeg understrege, at der ikke kan sættes lighedstegn mellem udviklingen i de tal for sigtelser, og ophævelsen af grænsekontrollen mod Sverige. Der kan være mange årsager til udsving. På det seneste er det f.eks. en dansk bandekonflikt, der på den mest kyniske måde trækker unge fra Sverige til Danmark for at gøre bandernes beskidte arbejde.

Derudover var der covid-19-pandemien i en del af perioden. Og omvendt vil øget kontrol også kunne føre til flere sigtelser. Derfor vil jeg heller ikke konkludere klart i dag på en tendens ift. udviklingen i sigtelser. Men uanset det, vil jeg gerne også understrege, at vi skal tage den grænseoverskridende kriminalitet meget alvorligt. Og det gør regeringen også.

[Om behov for grænsekontrol]

Vi har henover sommeren set en tendens, vi ikke har set i samme omfang tidligere. Og en fremgangsmåde, hvor politiet vurderer, at klassisk grænsekontrol med kontrol af indrejsende ikke på nuværende tidspunkt er den mest effektive måde at sætte ind.

Det skyldes bl.a., at der i vidt omfang er tale om svenske statsborgere, der under alle omstændigheder som udgangspunkt vil have ret til at indrejse i Danmark. De kan komme, som de er, og så sørger kontaktpersoner i Danmark for våben osv. Det vil en klassisk grænsekontrol ikke kunne forhindre.

Det er politiets vurdering, at det afgørende i den situation, vi står i, er en målrettet og efterretningsbaseret tilgang og ikke grænsekontrol i mere klassisk forstand. Det handler om, at politiet får de rigtige informationer og på den baggrund kan stoppe de mennesker, det her handler om.

Vi er fra regeringens side optaget af at give politiet de værktøjer, politiet vurderer er nødvendige for at stoppe den her udvikling. Derfor bakker vi også op om den intensiverede indsats i grænseområdet mod Sverige, som

politiet har etableret med øget togkontrol og en styrket ANPG-indsats.

Og det er i virkeligheden også svaret på det andet spørgsmål i samrådsspørgsmålet: Nemlig om jeg vil kommentere på, hvorfor en journalist ikke blev kontrolleret i forbindelse med indrejse fra Sverige.

Som jeg har redegjort for, så handler indsatsen ved grænsen ikke om at stoppe så mange indrejsende som muligt, men om at få fat i de rigtige og bruge politiets ressourcer klogt. Lovlige pendlere skal ikke påvirkes mere end højest nødvendigt.

[Om situationen i Sverige]

Endelig spørges der i samrådsspørgsmålet til en kommentar på, at Dansk Folkeparti var uenige i regeringens beslutning om at ophæve grænsekontrollen mod Sverige i maj 2023.

Jeg tror ikke, det er nogen hemmelighed, at Sverige for mig står som et skræmmende eksempel på, hvad der kan ske, hvis vi som politikere ikke handler rettidigt på problemerne. Hvis vi ikke tager problemerne med manglende integration alvorligt nok. Hvis vi ikke løbende sik-

rer, at politiet har de rigtige redskaber til at bekæmpe bandernes skruppelløse kriminalitet. Og hvis vi ikke lader hammeren falde hårdt nok over den alvorlige personfarlige kriminalitet.

I Danmark har vi længe – og bl.a. på grund af insisteren fra spørgerens parti – ført en stram udlændingepolitik samtidig med, at vi løbende med brede flertal i Folketinget har gennemført bandepakker, der har styrket myndighedernes indsats.

Senest har vi gennemført bandepakke IV, der med 44 nye tiltag over en bred kam sikrer et strammere greb om banderne. Og senere på året kommer regeringen til at lancere en strafreform, der bl.a. skal sikre, at straffene for alvorlig personfarlig kriminalitet i langt højere grad afspejler den type forbrydelses alvor.

Samtidig har vi i lyset af den seneste udvikling – og på ryggen af bl.a. bandepakke IV – også taget flere initiativer for at styrke indsatsen mod den grænseoverskridende organiserede kriminalitet:

- Politiet har fået mulighed for at benytte ansigtsgenkendelsesteknologi i efterforskningen af bl.a. alvorlig personfarlig kriminalitet.
- Vi styrker efterforskningsindsatsen i Københavns Politi med fokus på bl.a. at retsforfølge dem, der bestiller og inddrager svenskere i danske konflikter.
- Vi styrker den specialiserede kapacitet på det digitale område i NSK, herunder i forhold til krypterede tjenester.
- Og vi har styrket efterretningssamarbejdet med Sverige. Det er således besluttet at udstationere en betjent fast hos svensk politi i Stockholm og løbende udveksling af medarbejdere med svensk politi i Sydsverige.

Derudover har politiet haft en massiv tryghedsskabende indsats, indført visitationszoner og styrket kontrollen af grænsen mod Sverige.

Som I er bekendt med mødtes jeg også den 21. august med den svenske justitsminister, hvor vi bl.a. blev enige om i fællesskab at styrke samarbejdet og sætte hårdere ind på en række fronter.

Vi er bl.a. enige om, at:

- Styrke samarbejdet med lande, hvor kriminelle bagmænd skjuler sig, så bagmændene kan retsforfølges og bringes til ansvar.
- Intensivere indsatsen mod bandernes rekruttering af børn og unge på sociale platforme.
- Styrke samarbejdet om informationsudveksling mellem Danmark og Sverige.
- Straffene for alvorlig personfarlig kriminalitet i landene bør afspejle forbrydelsernes alvor.
- Styrke indsatsen mod muliggørerne, så de i højere grad bringes til ansvar, når de understøtter den organiserede kriminalitet med viden, oplysninger eller andet.

Det sker bl.a. ved i højere grad at udveksle erfaringer om forebyggelsesværktøjer og ved at sikre, at straffene for alvorlig personfarlig kriminalitet, på begge sider af Øresund, afspejler forbrydelsernes alvor.

Endelig mødtes jeg i fredags med mine nordiske justitsministerkollegaer i Uppsala. Der havde vi en god dialog med Google, Meta, Snapchat og TikTok, som vi også kommer til at følge op på. Vi skal nemlig insistere på, at

techgiganterne lever op til deres ansvar. Deres platforme må ikke fungere som arnested for alvorlig kriminalitet.

[Afrunding]

Til slut vil jeg gerne understrege, at for regeringen er grænsekontrol et middel og ikke et mål i sig selv. Det er helt afgørende, at vi har en stærk politiindsats i grænseområderne, en tæt monitoring af den grænseoverskridende kriminalitet, og at vi løbende sætter ind der, hvor indsatsen er mest effektiv. Og i den nuværende situation er det politiets vurdering, at det, i forhold til Sverige, ikke er med en klassisk grænsekontrol.

Jeg kan forsikre om, at regeringen og politiet følger situationen meget tæt. Det gjorde vi i går. Det gør vi i dag, og det fortsætter vi med i morgen. Hvis situationen ændrer sig, og det bliver nødvendigt at skærpe indsatsen yderligere, så er vi også klar til det.

Tak for ordet.